

Kehitysvammaisten Tukiliitto

Toimintasuunnitelma 2020

Liittohallituksen esitys 29. – 30.3.2019

Liittokokous 18.5.2019

Sisällys

Johdanto	2
Kuvaus toimintaympäristön muutoksista.....	2
Toiminnan painoalueet ja yhteenveto suunnitelmista	3
Yleinen yhteiskunnallinen vaikuttaminen	4
Malike-toiminta	5
Oikeuksien valvonta	6
Osallisuuden edistäminen	8
Yhdistysten tuki	9
Kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille suunnattu toiminta	10
Aikuistyö	10
Best Buddies -kaveritoiminta	11
Perheille ja läheisille suunnattu toiminta	11
Kehittämistoiminta ja hankkeet	12
Vahvistu vanhempana -hanke (2017–2020).....	12
TULEVA – verkkoauttamisen hanke (2018-2020).....	13
Aarne ja Aune -hanke (2018–2021).....	14
Harvinaiskeskus Norio	15
Viestinnän kehittäminen	16
Apurahat	18
Talous	18
Talousarvioraami vuodelle 2020	18
Varainhankinta	18

Johdanto

Kuvaus toimintaympäristön muutoksista

Kehitysvammaisten Tukiliitossa on 177 jäsenyhdistystä, joista 159 on paikallisyhdistyksiä, 14 tukipiiriä ja neljä valtakunnallista yhdistystä. Lisäksi suurimman jäsenyhdistyksen, Me Itse ry:n alla toimii 37 paikallista ryhmää. Jäsenyhdistysten toiminnassa yhteistyö on viime vuosina lisääntynyt. Uusien vapaaehtoisten löytäminen koetaan osassa yhdistyksiä vaikeaksi. Jäsenyhdistysten vaikuttamistoiminnan laajuus vaihtelee: tehdyn jäsenyhdistyskyselyn mukaan noin 40 % yhdistyksistä ei tehnyt tukeen ja palveluihin vaikuttamista viime vuonna. Yhdistysten yleisimmät tiedotuskanavat jäsenille ovat kirjeposti, sähköposti ja Facebook. Osa alueellisista tukipiireistä pohtii omaa rooliaan ja tehtäväänsä järjestökentällä.

Sote-uudistus ja maakuntauudistus eivät toteutuneet edellisen eduskunnan aikana. Myös esitys vammaislainsäädännön uudistuksesta raukesi viime metreillä. Todennäköisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteita sekä vammaislainsäädäntöä lähdetään uudistamaan taas seuraavalla hallituskaudella.

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva yleissopimus on merkityksestään huolimatta vielä suhteellisen tuntematon hallinnon eri tasoilla ja oikeusjärjestelmässä, vaikka sopimus jo ohjaakin lainsäädännön kehittämistä. Jatkossa osallisuutta tukevien ja asumispalveluiden kehittäminen voi pohjautua myös alan toimijoiden yhteistyössä luomiin uusiin laatuksiteereihin: Osallisuutta ja työllistymistä edistävän toiminnan laatuksiteerit sekä Laatuksiteerit asumisen arviointiin ja kehittämiseen.

Mediassa paljon ollut hoivaskandaali nosti näkyvästi esille ennen kaikkea vanhuspalveluiden mutta myös kehitysvamma palveluiden ongelmia isoissa hoivayrityksissä. Palveluiden järjestäminen kilpailutuksilla ja isojen hoivayritysten toimintatapa yhdessä kuntien säästötavoitteiden kanssa on johtamassa perusoikeuksien ja lakisäätteisten palveluiden näkökulmasta kestävämmään tilanteeseen.

Eduskunta tunnusti Ei myytävänä! -kansalaisaloitteen esiin nostamat ongelmat vammaisten henkilöiden elämänmittaisten, välttämättömien palveluiden kilpailutuksessa. Säädosmuutoksia valmistelevaa asiantuntijaryhmää ollaan nimeämässä.

Perheet joutuvat usein taistelemaan tarvitsemastaan tuesta ja lakisäätteistäkin palveluista. Palveluiden saatavuus vaihtelee kunnittain ja elämäntilanteesta riippuen. Useissa kunnissa perheille tarjottava tuki, kuten kotipalvelu ja tilapäishoito eivät ole riittäviä tai perheiden tarpeiden mukaisia. Keinoja perheiden tueksi olisi, mutta palveluiden kehittäminen on hidasta. Ihmisten asenteet ovat myönteisiä perheiden tuelle: Lastensuojelun Keskusliiton tilaaman asennemittauksen mukaan 91 prosenttia vastaajista pitää erittäin tärkeänä tai tärkeänä, että yhteiskunta tukee perheitä, joissa lapsella on kehitysvamma. Myös perheitä, joissa vanhemmalla itsellään on kehitysvamma, on 83 prosentin mukaan tärkeä tukea yhteiskunnan toimesta.

Pitkäaikaisen laitolasumisen piirissä olevien kehitysvammaisten ihmisten määrä on Kehas-ohjelman ja muiden toimien seurauksena vähentynyt 1480:sta 622:ään vuosina 2012-2017. Laitoksissa asuvien lasten määrä on sekin hieman vähentynyt aivan viime vuosina. Asumispalveluista ryhmämuotoinen asuminen on kasvanut suhteellisesti ja määrällisesti eniten vuodesta 2010 vuoteen 2017 ja muodosti vuonna 2017 noin 80 % asumispalveluista. Tuetun asumisen palvelu muodosti noin 15 % asumispalveluista.

Toiminnan painoalueet ja yhteenveto suunnitelmista

Jatkamme vuonna 2020 työtä liittokokouksen hyväksymän strategian 2017 – 2020 toteuttamiseksi ja kehitämme toimintaa erityisesti strategian neljällä painoalueella:

1. vammaisten henkilöiden osallisuus ja täysivaltainen kansalaisuus,
2. perheiden ja läheisten osallisuus ja tuki,
3. jäsenyhdistyksille annettava tuki ja
4. koko järjestön toimintatapojen ja rakenteiden kehittäminen.

Jäsenyhdistyksiä tuemme erityisesti yhdistysten paikallisessa ja alueellisessa vaikuttamistoiminnassa ja oikeuksien valvonnassa. Samalla kehitämme alueellisen vaikuttamisen rakennetta yhdessä yhdistysten kanssa.

Vahvistamme ja resursoimme vaikuttamista, koulutusta ja neuvontaa kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä tukemiseksi ajankohtaisista palvelujärjestelmän muutoksista ja tulossa olevista lakiuudistuksista.

Ennakoimme tulevia lakimuutoksia ja profiloidumme uuden valmennuksen ja tuen erityispalvelun sekä tuetun päätöksenteon asiantuntijaorganisaatioksi ja perustamme valmennuksen ja tuen osaamiskeskuksen.

Vahvistamme harvinaisuuteen ja periytyvyyteen liittyvää asiantuntemusta ja perheiden palvelua. Harvinaiskeskus Norion siirryttyä osaksi liiton toimintaa vuonna 2019 jatkamme eri toimintojen yhteistä kehittämistä ja huolehdimme yhdistymisen onnistumisesta.

Panostamme kehittämistoimintaan ja käynnissä oleviin kehittämishankkeisiin:

- Tuleva, verkkoauttamisen ja -vertaistuen muotoja perheille -hanke
- Aarne ja Aune, arjen taitoja lisäävien mallien kehittäminen -hanke
- Vahvistu vanhempana -hanke.

Osana seuraavan strategian valmistelua arvioimme järjestörakennetta ja erityisesti alueellisen toiminnan ja vaikuttamisen rakennetta sekä jäsenyhdistysten paikallista ja alueellista vaikuttamistoimintaa ja liiton tukea siihen. Pohdimme ja selvennämme myös, miten liiton tuki kohdistuu eri jäsenyhdistyksiin ja minkälaista tukea liitto jatkossa antaa jäsenyhdistyksille. Arvioimme myös liiton tarjoamaa tukea perheille.

Seuraavilla sivuilla esitellään toimintasuunnitelma kokonaisuudessaan. Suunnitelmasta ja rahoituksesta lisätietona on hyvä mainita, että otsikoiden *Malike-toiminta*, *Oikeuksienvallonta*, *Osallisuuden edistäminen*, *Vahvistu vanhempana*, *Tuleva*, *Aarne ja Aune* sekä *Harvinaiskeskus Norio* alla oleva toiminta rahoitetaan kohdennetuilla valtionavustuksilla. Näihin sisältyvä suunnitelma viittaa siis vain kyseiseen toimintaan. Muiden otsikoiden alla olevan toiminnan rahoitus sisältää sekä kohdennettuja toiminta-avustuksia että yleisavustusta ja liiton omaa rahoitusta. Tukiliiton koko toiminnan painoalueet on esitetty otsikon 'Toiminnan painoalueet ja yhteenveto suunnitelmista' alla

Yleinen yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Tavoitteet

Kehitysvammaisten ihmisten asumisen vaihtoehdot monipuolistuvat.

Kehitysvammaisten ihmisten asumisen ratkaisut kehittyvät yksilöllisempään suuntaan ja ovat enemmän YK:n vammaissopimuksen 19 artiklan mukaisia.

Toimijoiden tietoisuus kouluinkluusiosta ja sen esteistä lisääntyy.

Jäsenistömme saa tietoa ajankohtaisten palvelujärjestelmän ja -rakenteen muutosten vaikutuksista kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä elämään.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Olemme mukana Asumisen tekoja -kumppanuusverkostossa, joka kehittää vammaisten ihmisten asumista. Kumppanuusohjelmalla edistetään Kehitysvammaisten asumisen ohjelman (Kehas) tavoitteita, erityisesti asumisratkaisuiden monipuolistamista ja kotiin saatavien palveluiden kehittämistä. Jatkamme asumisen laatukriteereiden markkinointia.

Jatkamme Ei-myytävänä! -vaikuttamistyötä.

Edistämme kouluinkluusiota osana Tavoite24-verkostoa. Vaikutamme päätöksentekijöihin ja koulutusalan työntekijöihin sekä asiantuntijoihin kouluinkluusion esteiden poistamiseksi mm. vaikuttamisviestinnän ja koulutuksen avulla.

Vahvistamme ja resursoimme vaikuttamista, koulutusta ja neuvontaa kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä tukemiseksi ajankohtaisista palvelujärjestelmän muutoksista ja tulossa olevista lakiuudistuksista. Teemme vaikuttamistyötä valtakunnallisesti sekä tuemme paikallista ja alueellista vaikuttamista tiiviissä yhteistyössä aluekoordinaattoreiden kanssa.

Nostamme viestinnän keinoin esille muun muassa köyhyyteen ja sosiaaliturvauudistukseen liittyviä kysymyksiä sekä osallistumme julkiseen keskusteluun ajankohtaisista kehitysvammaisia ihmisiä koskevista aiheista.

Tulokset ja vaikutukset

Kehitysvammaisilla ihmisillä on paremmat mahdollisuudet valita itselleen soveltuvia asumisratkaisuja ja heidän elämänlaatunsa kohenee.

Kouluinkluusion esteitä saadaan vähennettyä.

Kehitysvammaisilla ihmisillä ja heidän perheillään on käytössä oikea ja ajantasainen tieto ajankohtaisten palvelujärjestelmän ja -rakenteen muutosten vaikutuksista heidän palveluihinsa. Jäsenyhdistyksemme pystyvät vaikuttamaan alueellisesti ja paikallisesti kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä palveluihin.

Malike-toiminta

Tavoitteet

Malikkeen toiminnan tavoitteena on tarjota osallistumisen mahdollisuuksia vaikeasti vammaisille lapsille ja aikuisille, sekä vaikuttaa heidän osallistumistaan ja osallisuuttaan edistäviin asioihin toimintavälineiden avulla.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Aikuisille suunnatun toimintamme kärkenä on Liikettä päivääni – tukea omiin valintoihini -toimintamallin laajentaminen vaikeasti kehitysvammaisten ihmisten päivätoimintaan. Etsimme uusia ideoita osallistumisen ja osallisuuden tukemiseen. Lisäämme tietoa ja kokemuksia valinnanmahdollisuuksista, toimijuudesta sekä päätöksenteosta. Osallistujat ja heidän lähi-ihmiset harjoittelevat päätöksentekoa ja sen tukemista. Yhteistyökumppaneinamme on neljä päivätoimintayksikköä/ryhmäkotiä eri puolilta maata.

Toteutamme yhteistyössä Leijonaemot ry:n Perhe edellä puuhun -hankkeen kanssa kaksi luontoviikonloppua Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen alueella sekä yhden luontopäivän Uudellamaalla. Luontopäivissä tutkitaan luontoa ja sen hyvinvointivaikutuksia koko perheen voimin erityislapsiperheiden toiveiden pohjalta.

Toteutamme yhteistyössä Suomen vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry:n Luonto kaikille (Luka) -hankkeen. Pilotoinimme Metsähallituksen kanssa Hämeen alueen kansallispuistossa talviretkelyä vaikeasti vammaisten lasten perheille.

Pilotoinimme oppilaitosten kanssa yhteistyössä toteutettavan Ulos talosta, pois pihasta -toimintavälinekoulutuksen teoriapäivän verkkokoulutusmallia kahden oppilaitoksen kanssa.

Etsimme uusia verkostoja ja keinoja Kaikki liikkuu – kärry kiertää -toimintamallin kehittämiseksi. Mallilla vaikutetaan vaikeasti kehitys- ja liikuntavammaisten sekä sairastumisen tai vammautumisen myötä apu- ja toimintavälineitä tarvitsevien lasten osallistumiseen. Tavoitteena on lisätä koululaisten osallistumista koululiikuntaan, välituntileikkeihin ja koulun retkiin. .

Jatkamme Ulos talosta, pois pihasta -toimintavälinekoulutuksia vaikeasti vammaisten henkilöiden lähi-ihmisille, ammattilaisille valtakunnallisesti ja alueellisesti. Järjestämme toiminnallisia kurseja/teemapäiviä ja toimintavälineiden kokeilutapahtumia.

Tuotamme materiaalia ja pidämme erilaisissa verkostoissa puheenvuoroja osallistumismahdollisuuksien ja osallisuuden edistämisestä sekä tiedotamme kohderyhmän kokemuksista. Neuvomme ja ohjaamme toimintavälineiden käytössä ja hankinnassa, tarjoamme toimintavälineiden kokeilumahdollisuuksia mahdollistamalla lyhytaikaista välineiden vuokrausta.

Viestinnän keinoin nostamme esiin toimintaan osallistuvien lasten ja aikuisten vaikuttamismahdollisuuksia ja kuulluksi tuleamista.

Tulokset ja vaikutukset

Toiminnassamme tavoitellaan toimintakohtaisesti erilaisia tuloksia ja vaikutuksia.

Liikettä päivääni – tukea omiin valintoihini -toimintamalli lisää tietoa ja kokemuksia vaikeasti kehitysvammaisten ihmisten valinnanmahdollisuuksista, toimijuudesta sekä päätöksenteosta.

Ulos talosta, pois pihasta – toimintavälinekoulutuksissa osallistujat saavat uutta tietoa, ideoita ja kokemuksia vaikeasti vammaisten ihmisten osallistumisen mahdollisuuksista. Koulutukset muuttavat osallistujien toimintatapoja ja osallistujat lisäävät omassa toimintaympäristössään kohderyhmän osallistumisen mahdollisuuksia. Koulutukset synnyttävät uusia alueellisia verkostoja tukemaan osallistumista.

Toiminnalliset kurssit/teemapäivät edistävät perheen yhteisiä osallistumisen mahdollisuuksia ja lisäävät perheen jaksamista. Ne tuovat vaikeasti vammaisten osallistujien arkeen vaihtelua ja sosiaalisia suhteita. Osallistujat saavat uusia kokemuksia ja heidän käsityksensä omista voimavaroista ja mahdollisuuksista lisääntyä. Perheenjäsenten ja lähi-ihmisten käsitys vaikeasti vammaisen osallistujan voimavaroista ja mahdollisuuksista lisääntyä. Kurssit/teemapäivät lisäävät rohkeutta käyttää ja vuokrata toimintavälineitä sekä edistävät omien välineiden hankintaa.

Toimintavälineiden kokeilutapahtumat ja vuokraus lisäävät tietoa eri toimintavälineistä ja niiden mahdollisuuksista. Tapahtumat edistävät perheen yhteisiä osallistumisen mahdollisuuksia ja vaikeasti vammaiset osallistujat saavat uusia kokemuksia. Tapahtumat ja vuokraus lisäävät rohkeutta käyttää ja vuokrata toimintavälineitä.

Opetushenkilöstölle suunnatut koulutukset ja toimintavälineperäkärry lisäävät opetushenkilöstön tietoa liikunnallisen koulupäivän toteuttamisesta sekä käytännön osaaminen ja kokemus liikkumisen apu- ja toimintavälineiden käytöstä koulun toiminnassa lisääntyä. Koululaisten kokemukset tasa-arvoisista osallistumisen mahdollisuuksista lisääntyä.

Puheenvuorot lisäävät tieto vaikeavammaisten osallistumisen ja osallisuuden mahdollisuuksista ja nostavat esiin heidän kokemuksiaan ja tarpeitaan. Niiden avulla tavoitetaan uusia ammattilaisia, opiskelijoita ja lähi-ihmisiä säännöllisen tiedotuksen piiriin.

Oikeuksien valvonta

Tavoitteet

Jäsenistömme ja kehitysvamma-alan työntekijät saavat lisää tietoa YK:n vammaissopimuksen merkityksestä, sen mukaisista oikeuksista, erityisesti itsemääräämisoikeudesta, osallisuudesta, asumisesta sekä vammaisten lasten ja heidän perheidensä oikeuksista.

Lakineuvontaan yhteyttä ottavat ja kotisivuillamme vierailevat kehitysvammaiset ihmiset, heidän läheisensä ja alan työntekijät saavat ajankohtaisen ja laadukkaan juridiseen osaamiseen ja käytännön arjen tuntemukseen perustuvan tiedon ja yksilöllisen neuvonnan kehitysvammaisten ihmisten oikeuksista ja palveluista. Avustamme erityisen merkittävissä asioissa myös asiakirjojen laadinnassa.

Uudistuva vammaisten henkilöiden palveluita ja oikeuksia koskeva lainsäädäntö vahvistaa kehitysvammaisten ihmisten itsemääräämisoikeutta, huomioi heidän erityistarpeensa ja turvaa laadukkaat palvelut.

Vammaisten henkilöiden palvelut vastaavat mahdollisimman hyvin kehitysvammaisten ihmisten yksilöllisiin avun ja tuen tarpeisiin.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Annamme tietoa viestintäkanavissamme ja koulutamme jäsenistöä ja kehitysvamma-alan työntekijöitä YK:n vammaissopimuksen merkityksestä ja sisällöistä. Korostamme erityisesti itsemääräämisoikeuteen, osallisuuteen, asumiseen ja vammaisten lasten ja heidän perheidensä oikeuksiin liittyviä artikloita. Seuraamme YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien komitean soveltamiskäytäntöä ja tiedotamme keskeisistä linjauksista.

Lakineuvontatoiminnassa korostamme erityisesti YK:n vammaissopimuksen merkitystä sekä osallisuutta ja itsemääräämisoikeutta. Esimerkiksi asumisessa kehitysvammaisella ihmisellä tulee olla valinnan mahdollisuuksia. Järjestämme yhdessä aluehallintovirastojen kanssa kehitysvammahuollon viranhaltijoille ja muille ammattilaisille yhteistyöpäiviä. Kerromme yhteistyöpäivissä ajankohtaista tietoa esimerkiksi merkittävistä lainsäädännön uudistuksista, kuten uudesta vammaispalvelulaista, itsemääräämisoikeutta koskevasta lainsäädännöstä sekä asiakasmaksuista. Keskustelemme alueilla esiin nousseista ajankohtaisista tarpeista.

Täydennämme verkkosivujamme keskittyen erityisesti Tuki ja neuvot -osioon ja uudistuvan lainsäädännön huomioimiseen. Kehitämme lainsäädännön muutokset huomioiden myös sosiaaliturvaopastamme ja muita omia sekä yhteistyössä tehtäviä oppaita.

Vaikutamme valmisteltavien uusien lakien sisältöihin ja valmistaudumme niiden toimeenpanoon. Vammaislain uudistamisessa korostamme kehitysvammaisille ihmisille tärkeimpiä palveluita.

Koulutamme kehitysvammaisia ihmisiä ja heidän läheisiään sekä mahdollisuuksien mukaan myös alan ammattilaisia siten, että he saavat tietoa lainsäädännön tavoitteista ja tarkoituksesta sekä uudeltaisista palveluvaihtoehdoista.

Tulokset ja vaikutukset

Tietoisuus YK-sopimuksesta lisääntyy ja pitkällä aikavälillä sopimukseen perustuvat oikeudet (itsemääräämisoikeus ja osallisuus sekä muun muassa asumiseen liittyvä valinnanvapaus) alkavat vähitellen toteutua kehitysvammaisten ihmisten arjessa. Kehitysvammaiset ihmiset saavat paremmin tukea omaan päätöksentekoonsa.

Kehitysvammaiset ihmiset ja heidän läheisensä pystyvät Tukiliitosta saamansa tiedon ja tuen avulla puolustamaan oikeuksien toteutumista käytännössä esimerkiksi edistämällä toimivia asumisratkaisuja ja estämällä lainvastaisia rajoitustoimenpiteitä sekä toimeentuloa uhkaavia asiakasmaksuja. Kehitysvamma-alan ammattilaisille suunnatun tiedottamisen, kouluttamisen ja yksilöllisen neuvonnan tuloksena palvelujärjestelmä vastaa paremmin kehitysvammaisen ihmisten yksilöllisiin avun ja tuen tarpeisiin.

Uudistuvaa lainsäädäntöä ja palvelurakennetta valmistelevat ja toimeenpaneavat viranomaiset sekä päättäjät ymmärtävät ja ottavat huomioon kehitysvammaisten ihmisten erityistarpeet.

Aluehallintovirastojen kanssa järjestettävien yhteistyöpäivien sekä muun valvontaviranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön tuloksena kehitysvamma-alan ammattilaisilla on ajantasaista tietoa uudistuvasta lainsäädännöstä ja hyvistä käytännöistä.

Näin ammattilaiset osaavat paremmin ottaa huomioon kehitysvammaisten ihmisten erityistarpeet.

Osallisuuden edistäminen

Tavoite:

Tavoitteena on, että kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden ja kansalaisuuden edellytykset paranevat arjessa ja yhteiskunnassa. Osallisuuden ja kansalaisuuden toteutumisen edellytyksiä ovat itsemääräämisoikeuden toteutuminen, valta yhteisissä asioissa sekä mahdollisuus liittyä kaikille avoimiin yhteisöihin.

Toiminnan sisältö ja toteutus:

Järjestämme koulutuksia:

- osallisuudesta ja vaikuttamisesta omassa elämässä kehitysvammaisille aikuisille (Toimi ja vaikuta -kurssit).
- paljon tukea tarvitsevien kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden ja toimijuuden lisääntymisestä päivätoimintayksiköissä ja/tai asumisyhteisöissä yhdessä Malike-toiminnan kanssa (Liikettä päivääni – tukea omiin valintoihini -koulutuskokonaisuudet).
- tilausten mukaan aiheista kehitysvammaisten ihmisten osallisuus ja kansalaisuus yhteiskunnassa, jäsenten yhdenvertainen osallisuus yhdistystoiminnassa, valintojen ja päätöksenteon tuki, kehitysvammaisen perheenjäsenen osallisuus perheessä ja nuoren itsenäistyminen, työ- ja päivätoiminnan kehittäminen sekä palkkatyöllistymisen mahdollisuudet.

Osallistumme yhteistyöverkostojen toimintaan. Yhteistyöverkostojamme ovat: KVANK Työn ja päivätoiminnan valiokuntaan ja sen mahdolliset alatyöryhmät, Vammaisfoorumin Työllisyysryhmää, Lastensuojelun Keskusliiton Osallisuuden edistämisen neuvottelukunta, Tavoite 24 – kouluinklusion yhteistyöryhmä, Mutkikas polku aikuisuuteen –verkosto ja mahdollisesti hankkeiden ohjausryhmiin.

Annamme neuvontaa työ- ja päivätoimintaa, palkkatyöllistymisestä, jatko-opintoja, osallisuutta ja kansalaisuutta koskevissa kysymyksissä.

Kerromme ja välitämme tietoa viestintäkanavissamme kansalaisuuden ja osallisuuden teemoista. Vuonna 2020 viestintämme painopisteenä on osallisuuteen kuuluva valintojen mahdollisuus ja päätösten teko sekä niiden tekemiseen mahdollisesti tarvittava tuki.

Tulokset ja vaikutukset

Koulutuksista osallistujat saavat tietoa ja näkemystä osallisuudesta, osallisuuden edellytyksistä ja/tai osallisuutta tukevasta toimintakulttuurista. Osassa koulutuksista osallistuja saa tietoa myös siitä, millaisilla toimintakulttuurin muutoksilla osallisuuden edellytykset paranevat.

Verkostoyhteistyön tuloksena teemme laajapohjaisempia ja vaikuttavampia lausuntoja sekä olemme mukana useammassa tapahtumassa kuin pelkästään omana toimintanamme pystyisimme olemaan. Annamme verkostojen muille toimijoille tietoa ja näkemystä kehitysvammaisuudesta ja me saamme tietoa ja näkemystä oman työmme pohjaksi.

Neuvontapalveluumme yhteyden ottavat saavat ajankohtaista tietoa, neuvoja ja toimintaohjeita koskien kehitysvammaisten ihmisten työ- ja päivätoimintaa, palkkatyöllistymisestä, jatko-opintoja, osallisuutta ja kansalaisuutta.

Viestintämme tuloksena vastaanottaja saa ajankohtaista tietoa ja näkemystä osallisuudesta sekä työelämän ja opintojen teemoista.

Työmme vaikutus on, että kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden edellytykset ovat tiedossa ja toteutuvat paremmin.

Yhdistysten tuki

Tavoitteet

Liiton toiminnan tavoitteena on tukea ja edistää jäsenyhdistystensä toimintamahdollisuuksia niin, että ne voivat tuottaa monipuolista toimintaa jäsenilleen. Vuonna 2020 liiton toiminnan painopisteenä on tuki yhdistysten paikalliselle ja alueelliselle vaikuttamistoiminnalle ja oikeuksien valvonnalle.

Toiminnan sisältö ja toteutus

- Aluekoordinaattoreiden neuvonta ja ohjaus jatkuu.
- Keskitetty jäsenrekisteri ja keskitetty jäsenmaksujen perintä jatkuvat.
- Järjestämme alueellisia koulutuspäiviä, joissa teemoina ovat yhdistysten paikallinen ja alueellinen vaikuttaminen, kehitysvammaisten henkilöiden ja perheiden sosiaaliturva ja palvelut sekä sosiaali- ja terveysalan yhdistysten alueellisen yhteistyön mahdollisuudet. Toteutamme järjestöpäivän jäsenyhdistysten puheenjohtajille, sihteereille ja muille aktiivitoimijoille.
- Tuotamme jäsenyhdistyksille suunnattuja tilauskoulutuksia ja keskustelutilaisuuksia palveluista ja tuesta, kehitysvammaisten henkilöiden itsemääräämisoikeudesta sekä vammaisen henkilön hyvinvoinnin ja mielenterveyden tukemisesta.
- Kehitämme verkkokoulutuspaketteja yhdistysten toiminnan tueksi ja viestimiseksi ajankohtaisista teemoista.
- Otamme käyttöön ratkaisukeskeisen toimintamallin. Sen avulla yhdistykset voivat tuoda esille vammaisten henkilöiden ja perheiden tuen ja palveluiden ongelmakohtia päättäjille, virkamiehille ja palveluiden tuottajille sekä yhteistoiminnassa etsiä parasta paikallista tai alueellista ratkaisua.
- Avustamme taloudellisesti yhdistysten yhdessä järjestämää toimintaa strategian linjausten mukaisesti.
- Viestimme monipuolisesti yhdistystoimintaan ja kehitysvammaisuuteen liittyvistä teemoista.
- Järjestämme kehitysvammaisten teemaviikon kampanjan.

Tulokset ja vaikutukset

Jäsenet saavat ajankohtaista tietoa tuesta ja palveluista ja voivat pohtia yhdessä ajankohtaisista teemoja, kuten kehitysvammaisten henkilöiden itsemääräämistä.

Jäsenyhdistysten toimintaedellytykset paranevat ja hallinnollisista töistä vapautuu resursseja sisällölliseen toimintaan. Yhdistysten paikallinen ja alueellinen vaikuttamistoiminta tehostuu ja yhteistyö toisten tukiyhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tiivistyy.

Kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille suunnattu toiminta

Aikuistyö

Tavoite

Toiminnan tavoitteena on, että vammaisten henkilöiden itseluottamus lisääntyy, kyky vaikuttaa omaa elämää koskeviin päätöksiin ja osallistua aktiiviseen toimintaan lähiympäristössä ja tietoverkossa paranevat. Tavoitteena on myös edistää kulttuurin keinojen käyttämistä kehitysvammaisten henkilöiden osallisuuden ja hyvinvoinnissa ja nostaa esille puhevammaisten kehitysvammaisten henkilöiden tarpeita ja oikeuksia.

Toiminnan sisältö ja toteutus

- Toteutamme saavutettavia ja selkokielisiä lyhytkoulutuksia teemoista: mielen hyvinvointi, arjen haasteet, tietoverkon mahdollisuudet ja lähiympäristössä vaikuttaminen.
- Toteutamme lyhytkursseja puhetta tukevan kommunikaation keinoista puhevammaisille henkilöille ja heidän läheisilleen.
- Toteutamme sopeutumisvalmennuskokonaisuus nuorille ja aikuisille kehitysvammaisille henkilöille.
- Toteutamme tuettuja lomiam aikuisille kehitysvammaisille henkilöille yhteistyössä lomajärjestöjen kanssa.
- Teemme koulutusten ja toimintamallien kehittämistä ja verkkomateriaaleja myös muiden yhdistystoimijoiden ja julkisensektorin toimijoiden käyttöön.
- Levitämme Teatterista voimaa vuorovaikutukseen -ryhmätoiminnan mallia sekä kehitämme kehitysvammaisia henkilöitä tukevia toimintamuotoja yhteistyössä kulttuuritoimijoiden kanssa.
- Teemme vaikuttamistoimintaa ja nostamme esille puhevammaisten henkilöiden tarpeita esimerkiksi sosiaalisessa mediassa ja kannanotoissa.
- Kehitämme toimintamalleja, joiden kautta vammaisten henkilöiden asiantuntijuus ja vertaisuus juurtuu järjestön toimintaan.
- Toimintamme on saavutettavaa kehitysvammaisille henkilöille. Saavutettavuutta lisäävät puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiomenetelmien käyttö ja riittävät ohjaaja- ja avustajaresurssit.

Tulokset ja vaikutukset

Koulutukset ja valmennusprosessi vahvistavat osallistujien itsetuntemusta, lisäävät osallistujien sosiaalisia taitoja ja sosiaalisia suhteita. Vaikuttamiskoulutuksissa osallistujien käsitys vaikuttamisen keinoista lisääntyy ja he uskaltavat rohkeammin käyttää osaamistaan.

Vammaisten henkilöiden yhdistystoiminta ja omaehtoisten ryhmien toiminta aktivoituu ja tehostuu. Koulutuskäytännöt ja verkkomateriaalit leviävät järjestön ulkopuolelle. Tieto kehitysvammaisten henkilöiden kokemuksista ja tarpeista leviää ja tavoittaa tukea tuottavat tahot.

Best Buddies -kaveritoiminta

Tavoite

Toiminta edistää kehitysvammaisten ja kehitysvammattomien nuorten ja aikuisten yhdenvertaista kohtaamista vapaa-ajalla. Toiminta-alueina ovat ensisijaisesti Jyväskylän ja Tampereen seutu.

Toiminnan sisältö ja toteutus

- Järjestämme saavutettavaa kaveritoimintaa, jossa kehitysvammaisen ja kehitysvammaton vapaaehtoinen toimivat toisilleen yhdenvertaisena kaveriparina. Tämä yhdenvertainen kaveritoiminta on toimintamme pääpainopiste.
- Organisoimme muuta vapaaehtoistoimintaa, joka on saavutettavaa myös kehitysvammaisille vapaaehtoisille.
- Järjestämme kaikille avoimia ja maksuttomia Kohtaa mut -tapahtumia, joissa kehitysvammaiset ja kehitysvammattomat nuoret ja aikuiset voivat kohdata ja tehdä asioita yhdessä. Vapaaehtoiset ovat mukana tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Kokoamme ja levitämme tietoa vapaaehtoistoimijuuden merkityksestä
- Koulutamme ja viestimme vapaaehtoistoiminnasta ja saavutettavan vapaaehtoistoiminnan järjestämisestä
- Toimimme kansallisissa vapaaehtoistoiminnan verkostoissa sekä Best Buddies Global -verkostossa.

Tulokset ja vaikutukset

Kehitysvammaiset ja kehitysvammattomat nuoret ja aikuiset kohtaavat ja yhteinen tekeminen lisääntyy. Tämän ansioista ennakkoluulot erilaisuutta kohtaan vähenevät ja yhdenvertaisuuden ymmärtäminen vahvistuu.

Vapaaehtoistoiminnan kautta kehitysvammaiset henkilöt saavat uusia sosiaalisia rooleja. Onnistuneiden kokemusten myötä kehitysvammaiset nuoret ja aikuiset kiinnostuvat muistakin vapaaehtoistoiminnan muodoista. Vähävaraisemmat henkilöt pääsevät tutustumaan mielekkäisiin vapaa-ajantoimintoihin, joihin ei muuten olisi arjessa taloudellisia resursseja. Ymmärrys laadukkaan ja saavutettavan vapaaehtoistoiminnan järjestämisestä lisääntyy.

Perheille ja läheisille suunnattu toiminta

Tavoite

Perheille suunnatun toiminnan toteuttamisen lähtökohtia ovat perhelähtöisyys ja voimavarakeskeisyys. Toiminnassa keskeistä on vahvistaa perheen omaa asiantuntijuutta lapsen ja perheiden asioissa sekä tuen ja palveluiden käyttäjinä. Toiminnassa huomioidaan perheiden monimuotoistuminen, läheisten merkitys perheiden hyvinvoinnille ja lasten kokemusten kuuleminen.

Tavoitteena on, että perheet saavat vertaistukea muilta samassa tilanteessa olevilta perheiltä ja vanhemmat voimaantuvat toimimaan aktiivisesti lapsen ja nuoren sekä perheen asioissa. Vammaisten lasten ja heidän perheensä tuen tarpeet tulevat näkyviksi ja osallistumismahdollisuudet kaikille lapsiperheille suunnattuun toimintaan lisääntyvät.

Toiminnan sisältö ja toteutus

- Järjestämme verkkokursseja itsenäistymässä olevien kehitysvammaisten nuorten vanhemmille.
- Tuotamme Mahti-valmennuskokonaisuuden perheille, joilla on erityisiä tuen tarpeita lapsen vammaisuudesta ja muusta perheen tilanteesta johtuen.
- Järjestämme perhelomia yhteistyössä lomajärjestön kanssa.
- Levitämme paikallisia ja verkossa toimivia vertaistuen malleja perheiden omaehtoisten verkostojen tueksi.
- Verkostoidumme alueilla Perheen talojen ja perhekeskusten kanssa.
- Tarjoamme ohjausta ja keinoja lapsen osallisuuden ja toiminnan inklusiivisuuden lisäämiseen yhdistysten ja julkisen sektorin lapsiperhetoiminnassa.
- Tuotamme verkkokoulutuksia perheiden kanssa työskenteleville ammattilaisille lapsen osallisuudesta, toiminnan saavutettavuudesta ja sisarusten huomioimisesta.
- Tuotamme materiaalia ja kokemustietoa kehitysvammaisten lasten, nuorten ja perheiden tuesta ja palveluista sekä muista ajankohtaisista teemoista.
- Vakiinnutamme sisarustoiminnan muodot osaksi järjestön toimintaa.

Tulokset ja vaikutukset

Valmennusprosessissa olleiden perheiden jaksaminen ja arjen hallinta paranevat. Perheet kokevat saavansa koulutuksista ja tapahtumista vertaistukea, tietoa sekä vahvistusta oman perheen ja lapsen tai nuoren asioiden hoitamiseen. Vammaisten lasten ja heidän sisarustensa kokemusten kuuleminen ja huomioon ottaminen lisääntyy. Perheiden läheiset rohkaistuvat toimimaan vammaisen lapsen kanssa uusissa tilanteissa.

Syntyy lapsiperheitä palvelevia toimintamuotoja alueille ja verkkoon ja perheiden omaehtoisten verkostojen toiminta aktivoituu. Yhdistystoimijoiden ja julkisensektorin toimijoiden kyky ja taidot edistää lapsen osallisuutta ja inklusiivista toimintaa paranevat.

Kehittämistoiminta ja hankkeet

Tukiliiton kehittämistoiminnassa panostetaan vuonna 2020 hankkeissa kehitettyjen hyvien käytäntöjen ja toimintamallien tunnistamiseen, arviointiin, kuvaamiseen ja juurruttamiseen osaksi Tukiliiton perustoimintaa. Tärkeässä roolissa tänä vuonna on myös henkilöstön osaamisen vahvistaminen, kumppanuuskäytännöistä sopiminen sekä hankkeissa opitusta viestiminen sekä osallistujien kokemus- ja vaikutustarinoiden jakaminen.

Vahvistu vanhempana -hanke (2017 – 2020)

Tavoitteet

Vahvistu vanhempana -hanke kehittää vanhemmuuden voimavaroja ja taitoja edistävää valmennusta sekä nopeasti saatavilla olevaa tukea perheille, joissa vanhemmilla tai vanhemmalla on kehitysvamma tai

samankaltaista tuen tarvetta. Vuoden 2020 painopiste on perheiden tuen muotojen ja osaamisen juurruttamisessa osaksi Tukiliiton perhetyötä ja yhteistyöverkostoja.

Toiminnan sisältö ja toteutus

- Toteutamme tarvelähtöisesti yhden alueellisen voimavarakeskeisen valmennuksen.
- Toteutamme pääosin puhelimitse ja verkon välityksellä tukitapaamisia vanhemmille ja läheisille sekä konsultaatioita perheitä kohtaaville ammattilaisille.
- Tuotamme verkkokoulutusta perheitä kohtaaville ammattilaisille.
- Tuotamme tietoa valmennuksen ja tuen hyödyistä yhdessä osallistujien ja kokemusasiantuntijatiimin kanssa.
- Välitämme tietoa hankkeessa opitusta ja perheiden kokemuksista esimerkiksi artikkeleina ja kokemustarinaina.
- Osallistumme alan erilaisiin tapahtumiin, koulutustilaisuuksiin ja STEA:n Kaikille eväät elämään -avustusohjelmaan, johon Vahvistu vanhempana -hanke kuuluu.
- Juurrutamme ja levitämme hankkeen aikana kehitettyjä toimintamalleja sekä haemme tarvittavia resursseja ja kumppanuuksia toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen.
- Toteutamme hankkeen loppuarvioinnin ja -raportoinnin.

Tulokset ja vaikutukset

Vanhemmat kokevat saavansa vahvistusta vanhemmuuteen ja vuorovaikutus lähipiirin kanssa lisääntyy. Perheet voimaantuvat hakemaan ja käyttämään kaikille lapsiperheille suunnattuja tuen muotoja.

Vahvistu vanhempana -toiminta juurtuu osaksi Tukiliiton perhetyötä, johon hankekauden päätyttyä kuuluu perhelähtöisiä ja voimavarakeskeisiä tuen muotoja sekä vertaistukea vanhemmille, joilla on oppimiseen tai ymmärtämiseen liittyviä tuen tarpeita. Myös verkkotuki ja -valmennus ovat kohderyhmän saavutettavissa. Tietoisuus kohderyhmän perheiden tarpeista ja kokemuksista lisääntyy ja myös perheitä kohtaavien ammattilaisten ja Tukiliiton työntekijöiden osaaminen vahvistuu.

TULEVA – verkkoauttamisen hanke (2018 – 2020)

Tavoitteet

Tuleva-hankkeessa kehitetään verkkoauttamisen ja -vertaistuen muotoja perheille, joiden perheenjäsenellä on kehitysvamma tai muita oppimiseen ja ymmärtämiseen liittyviä tuen tarpeita.

Tuleva-hankkeella on kolme tavoitetta: parantaa vanhempien kykyä tukea nuorensa itsenäistymisprosessia, lisätä vanhempien tietoa ja kykyä toimia muuttuvassa tuen ja palveluiden kentässä sekä edistää verkkoauttamisen muotojen käyttöönottoa Tukiliitossa.

Toiminnan sisällöt ja toteutus

Tiedolliset verkkokurssit – Tietoa tulevaan

- Verkkokurssi toimintaympäristön muutoksesta
- Verkkokurssi itsenäistymisvaiheessa olevien vaikeasti vammaisten nuorten vanhemmille
- Chatteja ajankohtaisista aiheista

Vanhempien verkkovalmennus - Taitoa tulevaan

- Voimavarakeskeisen verkkovalmennuksen mallinnus ja juurruttaminen

Verkkovertaistuki - Tukea tulevaan

- Verkkovertaistukiryhmien käynnistäminen ja verkkovapaaehtoisten kouluttaminen

Sisäinen tuki

- Muuttovalmennuskokeilu verkossa yhteistyössä KVPS:n kanssa
- Tuki Tukiliiton muiden toimintojen verkkoauttamisen muotojen kehittämiseen

Hankkeen loppuarviointi ja -raportointi

Tulokset ja vaikutukset

- Vanhempien tieto oikeuksista, toimintaympäristön muutoksista, tuesta ja palveluista lisääntyy.
- Vanhemmat kokevat verkkovalmennuksen hyödylliseksi: vanhemmat saavat tukea vanhemmuuden taitoihin ja kykyyn tukea nuorta itsenäistymisvaiheessa, voimavarat lisääntyvät, jaksaminen paranee ja he saavat vertaistukea.
- Tavoitamme myös niitä vanhempia, jotka eivät voi tai eivät halua osallistua paikalliseen toimintaan.
- Vammaisten nuorten mahdollisuudet saada tukea läheisiltään omille valinnoilleen ja päätöksenteolle lisääntyy.
- Verkkokurssit aktivoivat vapaaehtoisia toimimaan verkkovertaisin ja syntyy uudenlaista vapaaehtoistoimintaa.
- Syntyy uusia verkkoauttamisen ja -tuen muotoja perheille, joissa on kehitysvammainen tai samankaltaista tukea tarvitseva perheenjäsen.
- Tukiliiton ja yhteistyökumppaneiden työntekijät oppivat uusia taitoja verkkotyöskentelystä ja osaavat käyttää eri verkkoalustoja hyödyksi omassa työssään.
- Syntyy järjestöjen välistä yhteistyötä ja verkkoauttamisen muodot juurtuvat osaksi liiton perustoimintaa.

Aarne ja Aune -hanke (2018 – 2021)

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on kehittää arjen taitoja ja osallisuutta lisääviä ryhmätoiminnan malleja sekä tuen muotoja kokemusasiantuntijana toimimiseen. Hankkeen kohderyhmää ovat erityisesti tuetusti asuvat nuoret ja aikuiset, joilla on kehitysvamma tai vastaavaa tuen tarvetta.

Toiminnan sisältö ja toteutus

- Toteutamme Aarne ja Aune -ryhmäprosesseja kolmessa maakunnassa.
- Tuotamme tukea kokemusasiantuntijana ja kehittäjäasiakkaana toimimiseen kahdessa maakunnassa.
- Mallinamme ja juurrutamme edellisenä vuonna hyväksi havaittuja ryhmätoiminnan kokeiluja.
- Kehitämme ja mallinamme edelleen kokemusasiantuntijuuden tuen muotoja.
- Tuotamme tietoa nuorten ja aikuisten kokemuksista esimerkiksi kokemus- ja vaikuttamistarinoina, artikkeleina ja sosiaalisen median nostoina.

- Jatkamme Aarne ja Aune -verkostotyöskentelyä, jossa kehittämistemme tukena on kokemusasiantuntijoita, omaisia ja ammattilaisia.
- Osallistumme eriarvoisuudesta ja köyhyydestä käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun ja osallistumme STEA:n ”Arvokas – eriarvoisuuden vähentäminen” avustusohjelmaan, johon hanke kuuluu.

Tulokset ja vaikutukset

Osallistujien omannäköisessä arjessa tarvittavat tiedot ja taidot lisääntyvät. Osallistajat löytävät uusia sosiaalisia suhteita ja toimintaa, myös kaikille avoimesta toiminnasta.

Syntyy ryhmätoiminnan malleja, kokemusasiantuntijuuden tuen muotoja ja malleja tuesta osallisuuden toteutumiseen, joita juurrutetaan ja levitetään osaksi Tukiliiton ja yhteistyökumppaneiden toimintaa. Tuen ja palveluiden kehittämisessä huomioidaan kehitysvammaisten henkilöiden näkökulma, kokemukset ja osallistumismahdollisuudet.

Harvinaiskeskus Norio

Tavoite

Harvinaiskeskus Norion tarjoaa tietoa ja tukea harvinaisiin ja perinnöllisiin sairauksiin liittyvissä kysymyksissä harvinaissairaille, heidän läheisilleen, ammattilaisille sekä kaikille kiinnostuneille. Tavoitteena on, että tietämys harvinaissairauksista kasvaa, mikä nopeuttaa diagnostiikkaa ja sopivien palvelujen löytämistä ja näin lisää harvinaissairaiden ja heidän läheistensä hyvinvointia. *Tavoitteena on myös edistää diagnoosikohtaisten yhdistysten ja perheiden omaehtoisten verkostojen toimintaa.*

Toiminnan sisältö ja toteutus

- Tuotamme, ylläpidämme ja päivitämme harvinaissairauksiin liittyvää lääketieteellistä ja kokemustietoa verkossa ja painetuissa julkaisuissa.
- Järjestämme seminaareja ja tilaisuuksia, joissa keskustellaan harvinaisiin ja perinnöllisiin sairauksiin liittyvistä kysymyksistä.
- Tarjoamme keskustelutukea ja neuvontaa tapaamisissa, puhelimitse, sähköpostilla, chatissa ja anonyymilla kysymys-vastauspalstalla.
- Järjestämme vertaistukea ja -tapaamisia harvinaissairaiden lasten perheille, sisaruksille, isovanhemmille, lapsensa menettäneille ja harvinaissairaille nuorille.
- Teemme perhetyötä perheissä, joissa lapsella on pikkulapsi-iässä puhkeava, etenevä, varhaiseen kuolemaan johtava sairaus. Tuemme perheitä myös viranomaisyhteistyössä ja tarjoamme perheiden kanssa työskenteleville ammattilaisille työnohjausta.
- Järjestämme sopeutumisvalmennuskursseja huuli- ja/tai suulakihalkiolasten perheille sekä murrosikäisten harvinaissairaiden perheille.
- Osallistumme harvinaissairauksiin liittyviin verkostoihin ja vaikutamme harvinaissairaiden asioissa.
- Tuemme erityisesti niiden perheiden toimintaa, joilla on harvinainen kehitysvamma. Järjestämme heille perhetapaamisia ja tapaamisten rinnalla hyödynnämme verkon mahdollisuuksia. Vertaistoiminta suunnitellaan yhdessä perheverkostojen ja yhdistysten kanssa.
- Tuotamme kokemustietoa yhdessä diagnoosikohtaisten verkostojen kanssa lasten ja perheiden kokemuksista, joilla on harvinainen kehitysvamma.

Tulokset ja vaikutukset

Harvinaissairaiden, heidän läheistensä ja heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisten tietämys harvinaisiin ja perinnöllisiin sairauksiin liittyvissä asioissa kasvaa.

Harvinaissairaat ja heidän läheisensä saavat ammattilaisen tarjoamaa tukea ja vertaistukea.

Harvinaissairaiden ja heidän läheistensä huolet hälvenevät ja elämänlaatu paranee saadun tiedon ja tuen myötä.

Perheet, joissa lapsella on varhaiseen kuolemaan johtava harvinainen sairaus, säilyttävät toimintakykynsä.

Harvinaisiin ja perinnöllisiin sairauksiin liittyvä tietämys yhteiskunnassa lisääntyy, mikä helpottaa harvinaissairaiden ja heidän läheistensä elämää

Perheet tutustuvat toisiinsa ja syntyy uusia verkostoja. Diagnoosikohtaisten yhdistysten ja verkostojen toiminta aktivoituu ja ne tavoittavat uusia perheitä.

Viestinnän kehittäminen

Tavoitteet

Viestinnän tavoitteena on koko toiminnan tavoitteiden tavoin se, että kehitysvammaisen ihmisen osallisuus vahvistuu; hän ja hänen läheisensä saavat tarvitsemansa tuen.

Jäsenviestintä: Jäsenet saavat Tukiliiton painetuista ja sähköisistä viestintävälineistä palveluita ja tukea koskevaa hyödyllistä tietoa, vertaisuuden kokemuksia kehitysvammaisuudesta ja lähi-ihmisenä elämisestä, tietoa Tukiliiton valtakunnallisesta ja paikallisesta toiminnasta sekä välineitä kehitysvammaisen ihmisen ja hänen perheensä oikeuksien puolesta toimimiseen.

Vaikuttamisviestintä: Ydinviestimme kehitysvammaisten ihmisten oikeuksista välittyvät päättäjiin, lainsäätäjiin, palveluntuottajiin ja suuren yleisön tietoisuuteen sekä nousevat julkisen keskustelun lisäksi politiikan agendalle.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Henkilöjäsenviestintä mm.

- Jäsenlehdet yleiskielinen Tukiviesti (4) ja selkokielinen Leija (6), ilmestyvät yhteensä 10 kertaa vuodessa.
- Uudistuneen verkkopalvelun (Tukiliitto.fi) kehitystyö ja markkinointi jatkuvat.
- Harvinaiskeskus Norion synkronointi osaksi Tukiliiton toimintaa toteutetaan viestinnän eri tasoilla.
- Sosiaalisen median eri kanavien aktiivinen käyttö jatkuu. Viestintä koordinoi ja tukee muun työntekijäorganisaation osaamista.

Yhdistysjäsenviestintä mm.

- Akkuna-yhdistysposti (kuukausikirje). Facebook-ryhmä yhdistystoimijoille. Viestintätuki ja materiaalin tuottaminen teemaviikon tapahtumiin.
- Yhdistystoimijoiden oman viestintäosaamisen tuki: viestintämateriaalit verkkosivuilla

Vaikuttamisviestintä

Nostamme viestinnän keinoin lainsäädännön muuttumiseen liittyviä kysymyksiä ja osallistumme julkiseen keskusteluun ajankohtaisista kehitysvammaisia ihmisiä koskevista aiheista. Reagoimme ajassa nouseviin

ilmiöihin. Osallistumme kehitysvamma-alan toimijoiden yhteisen verkkopalvelu Vernerin kehitystyöhön. Viestimme selkeällä yleiskielellä ja selkokielellä, ja vaalimme tiedon saavutettavuutta. Teemme verkostoyhteistyötä erityisesti vaikuttamisviestinnän ajankohtaisten teemojen yhteydessä.

Tärkeitä teemoja, joita painotamme eri tavoin eri vaiheissa, ovat mm.:

- Asumisen palvelut ja osallisuuden vahvistaminen.
- Riittävä, tarpeen mukainen tuki perheille.
- Lakitasoinen vaatimus elämänmittaisten, välttämättömien vammaispalvelujen kilpailuttamisen lopettamisesta (Ei myytävänä!).
- Kehitysvammaisten ihmisten työelämäasema, oikeus palkkatyöhön sekä työ- ja päivätoiminnan kehittäminen.

Tulokset ja vaikutukset

Henkilöjäsenviestintä

- Tukiviesti (n. 14 000) ja Leija (n. 5000).
- Kotisivut (n. 140 000 käyttäjää/v).
- Some: Facebook-sivu (n. 12000 seuraajaa), Twitter (2000), Youtube (kampanja- ja videokohtainen tavoitavuus), Instagram (1300). Uutiskirjeet (ajankohtainen viikkokirje / 1300 tilaajaa, Perheily / 310, Malike / 1200, Harvinaiset / 300).
- Tukiviestin ja Leijan lukijoista vähintään 70 % tuntee saavansa lehdestä tietoa, hyötyä tai voimanolaitteita jonkin verran, melko paljon tai erittäin paljon.
- Kotisivuston käyttäjistä vähintään 60 % kokee saavansa sivustolta tietoa, hyötyä tai voimanolaitteita jonkin verran, melko paljon tai erittäin paljon.

Yhdistysjäsenviestintä

- Akkuna-yhdistysposti / 680 tilaajaa. Facebook-ryhmän jäsenet / 350.
- Jäsenyhdistykset järjestävät teemaviikon tapahtumia eri puolilla Suomea yhteensä 50, osallistujia yhteensä 3000.
- Yhdistykset kokevat saavansa välineitä toimintansa kehittämiseen (ajankohtaista tietoa palvelujärjestelmästä ja lainsäädännöstä, toimintaideoita alueelliseen ja paikalliseen vaikuttamiseen ja tapahtumiin, kokemusten jakamista muiden yhdistystoimijoiden kanssa toiminnan kehittämisestä).

Vaikuttamisviestintä

- Kehitysvammaisille ihmisille tärkeät asiat nousevat julkiseen keskusteluun mediassa ja sosiaalisessa mediassa.
- Ei myytävänä! -vaatimus välittyy lainsäädäntöön.
- Suuren yleisön nouseva kiinnostus näkyy sosiaalisen median seuraajien lisääntymisenä. Facebook-seuraajia vähintään 12000, Twitter-seuraajia 2400.

Tukiliiton toiminta sekä vammaisia ihmisiä hyödyttävä tieto ja tuki ovat entistä helpommin saavutettavia. Tämä houkuttelee uusia jäseniä ja vapaaehtoistoimijoita mukaan järjestön toimintaan.

Vahva läsnäolomme julkisessa keskustelussa varmistaa, että kehitysvammaisten ihmisten oikeudet tunnetaan. Ajantasaisen tiedon avulla jäsenistömme pystyy myös itse puolustamaan oikeuksiaan. Päätäjien ja alan ammattilaisten tietoisuus YK:n vammaissopimuksen merkityksestä vahvistuu.

Apurahat

Jaamme vähintään 40 000 euroa apurahoja kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille sekä heidän toimintaryhmilleen vapaa-ajan ja harrastustoimintaan sekä osallistumismahdollisuuksien lisäämiseen. Apurahatoiminnan tavoitteena on paikata taloudellisen tuen avulla yhteiskunnan eriarvoisuutta sekä edistää kehitysvammaisten ihmisten osallisuutta ja osallistumista vapaa-ajan toimintaan, edistää osallisuuden ja inklusion toteutumista.

Talous

Talousarvioraami vuodelle 2020

Toiminnan laajuus: Liiton toiminnan laajuus euroissa on noin 4,6 miljoonaa euroa. (Vuonna 2018 laajuus oli 3,7 miljoonaa euroa). Valtionavustusten osuus tuotoista on yli 80 %.

Toiminnan muutokset: Toiminta laajenee vuoden 2019 aikana, kun Harvinaiskeskus Norio yhdistyy liiton toimintaan. Rahoitus seuraa toiminnan mukana. Suunnitelmissa ei ole merkittäviä, talousvaikutteisia muutoksia yleisrahoitteiseen toimintaan. Haemme 1-2 uutta avustuskohdetta. Panostamme varainhankintaan. Rakennuksessa, jossa Malikkeen toimitila sijaitsee, alkaa laaja saneeraus, jolloin tarvitaan väistötiloja.

Tulostavoite: Pyrimme taloudessa tasapainoiseen tulokseen. Tavoitteena on pieni ylijäämä, joka riittää kattamaan vuotuiset lainanhoitokulut.

Investoinnit: Suunnitelmissa ei ole isoja investointeja vuodelle 2020.

Liittokokous antaa liittohallitukselle tehtäväksi ja valtuudet päättää varsinaisesta talousarviosta seuraavalle vuodelle.

Varainhankinta

Jatkamme tuloksellisen varainhankinnan pitkäjänteistä kehittämistyötä, joka on vasta alussa. Panostamme ensisijaisesti rahankeräyksiin ja muuhun vastikkeettomaan varainhankintaan sekä sähköisiin kanaviin.